NİTEL ARAŞTIRMA

Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber

QUALITATIVE RESEARCH

A Guide to Design and Implementation

Sharan B. MERRIAM

Çeviri Editörü
Prof. Dr. Selahattin TURAN

JOSSEY- BASS

nobel

NİTEL ARAŞTIRMA DESEN VE UYGULAMA İÇİN BİR REHBER
Çeviri Editörü: Prof. Dr. Selahattin Turan

QUALITATIVE RESEARCH A GUIDE TO DESIGN AND IMPLEMENTATION
Sharan B. Merriam

Yayın No.: 349
Eğitim No.: 026
ISBN: 978-605-133-250-5
Basım Sayısı: 3. Basımdan Çeviri, Eylül 2023

© Copyright 2023, NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD. ŞTİ. SERTİFİKA NO.: 40340
Bu baskının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir.
Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik
ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Nobel Akademik Yayıncılık, 2011 yılından beri "tanınmış uluslararası yayınevi" statüsündedir.

Genel Yayın Yönetmeni: Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-
Genel Yayın Koordinatörü: Gülfem Dursun -gulfem@nobelyayin.com-

Sayfa Tasarım: Ahmet Baydar -ahmet@nobelyayin.com-
Redaksiyon: Naim Dilek -naim@nobelyayin.com-
Kapak Tasarım: Mehtap Bayraktar Asiltürk -mehtap@nobelyayin.com-
Görsel Tasarım Uzmanı: Mehtap Bayraktar Asiltürk -mehtap@nobelyayin.com-

Kütüphane Bilgi Kartı

Merriam, Sharan B.
Nitel Araştırma / Çeviri Editörü: Selahattin Turan
Qualitative Research / Sharan B. Merriam
3. Basımdan Çeviri, xvi + 292 s., 160x235 mm. Kaynakça ve dizin var.
ISBN: 978-605-133-250-5
1. Nitel Araştırma 2. Nitel Verilerin Toplanması 3. Nitel Verilerin Analizi 4. Nitel Verilerin Raporlanması

Genel Dağıtım

ATLAS AKADEMİK BASIM YAYIN DAĞITIM TİC. LTD. ŞTİ.
Adres: Bahçekapı Mh. 2465 Sk. Oto Sanayi Sitesi No:7 Bodrum Kat, Şaşmaz/ANKARA
Telefon: +90 312 278 50 77 - **Faks:** 0 312 278 21 65
Sipariş: siparis@nobelyayin.com- **E-Satış:** www.nobelkitap.com - esatis@nobelkitap.com
www.atlaskitap.com - info@atlaskitap.com

Dağıtım ve Satış Noktaları: Alfa, Kırmızı Kedi, Arkadaş, D&R, Dost, Kika, Kitapsan,
Nezih, Odak, Pandora, Prefix, Remzi Kitabevleri, Yeryüzü Dağıtım

Baskı ve Cilt: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Tic. Anonim Şirketi / Sertifika No.: 46519
Beytepe Köy Yolu No.: 3 06800 Bilkent-Çankaya/ANKARA

Çeviri Grubu

Çeviri Editörü:	Selahattin Turan
Birinci Bölüm:	**Nitel Araştırma Nedir?** Selahattin Turan
İkinci Bölüm:	**Nitel Araştırma Türleri** Fatma Koçak Canbaz/Muhammed Öz
Üçüncü Bölüm:	**Nitel Vaka Çalışması** Engin Karadağ
Dördüncü Bölüm:	**Araştırmanın Desenlenmesi ve Örneklem Seçimi** Selahattin Turan/Derya Yılmaz
Beşinci Bölüm:	**Görüşmelerin Etkin Yönetimi** Selahattin Turan
Altıncı Bölüm:	**Dikkatli Bir Gözlemci Olmak** Hamit Özen/Mikail Yalçın
Yedinci Bölüm:	**Dokümanlardan Verilerin Toplanması** Selahattin Turan/Hamit Özen
Sekizinci Bölüm:	**Nitel Verilerin Analizi** Sabiha İşçi/Özge Öztekin
Dokuzuncu Bölüm:	**Nitel Araştırmalarda Geçerlik, Güvenirlik ve Etik** Erkan Dinç
Onuncu Bölüm:	**Nitel Araştırma Raporunun Yazılması** Sedat Yüksel
Ek	**Bir Nitel Araştırma Çalışmasının Yöntem Bölümü** Selahattin Turan

Ön Söz

Geçtiğimiz yirmi yıl içinde nitel araştırma; kendi literatür temeli, dergileri, özel ilgi grupları ve düzenli olarak yapılan konferanslarıyla, gelişmiş bir çalışma alanı hâline gelmiştir. Nitel araştırma yapmak için değişmez olan şey, bu tür araştırmanın desenlenmesi ve uygulanması için pratik bir rehberin önemidir. *Nitel Araştırma Yöntemleri* kitabı; kolay, takip edilebilir bir anlatımla, tecrübeli ve deneyimi az olan araştırmacılara nitel araştırmayı açıklama çabalarımın bir ürünüdür. Kısaca bu kitap, nitel bir araştırma yürütmek için yalnızca bir el kitabı olmaktan çok, nitel araştırma paradigmasının felsefî ve teorik arka planı konusunda da etraflı bilgiler sunan bir rehber niteliğindedir.

Nitel Araştırma Yöntemleri, nitel araştırmaya dair anlayış ve düşüncelerimin son hâlini yansıtmaktadır. Kitabın 1988'de yayımlanan ilk baskısı, nitel *durum (vaka) araştırması*na odaklanmıştı; 1998'deki ikinci baskısı, durum çalışmasını ikinci plana iterken, *nitel araştırma*yı öne çıkardı. Kitabın birinci ve ikinci baskısını kullananlar, bu kitabı genellikle nitel araştırma için bir rehber olarak ve sadece ikinci planda nitel durum araştırması yürütürken kullandıklarını söylemeleri sebebiyle üçüncü baskısında da nitel durum araştırmasına olan vurgu azaltılmaya devam edildi. Durum çalışmaları, nitel araştırmanın yaygın bir biçimi olması ve nitel durum araştırmasının boyutlarının diğer yaklaşımlarla karıştırılması sebebiyle, nitel durum araştırmalarına kitapta müstakil bir bölüm ayrıldı. Aynı zamanda bu bölümlerin bir parçası olarak durum çalışmasında, örneklem seçimini ve bulguların düzenlemesi ele alındı (Dördüncü ve Onuncu Bölüm).

Bu kitapta önceki baskıdan farklı olarak iki ana değişiklik bulunmaktadır. İlk olarak "Nitel Araştırma Türleri" başlıklı bir bölüm kitaba eklenmiştir. Bu bölümde nitel araştırmanın yaygın altı türünün

doğasını ve aralarındaki farklılıkları açıklanmıştır. Bunlar temel nitel araştırma, fenomonoloji, gömülü (örtük), etnografya, öyküsel analiz ve eleştirel nitel araştırmadır. Bu konulardan bir önceki baskıda kısaca bahsedilse de, çalışma atölyesindeki deneyimlerimden de yola çıkarak, nitel araştırmada yeni olan bu yaklaşımlar arasındaki farkın araştırmacılar için çok da belirgin olmadığı anlaşılmıştır. Bu sebeple, yaygın olan bu yaklaşımlar arasındaki farkı anlatan bir bölüme yer verilmiştir. Yapılması zorunlu olan diğer bir değişiklik ise, bu kitapta sadece eğitime değil diğer uygulama alanlarına da yer verilmesidir. Çalışma atölyemde hemşirelik, toplum hizmeti, yönetim, alternatif tıp, yaşlılık bilimi, yönetim, danışma, din, insan kaynakları ve eğitimin her bir alt alanından bireyler bulunmaktaydı. Uygulama alanımın yetişkin eğitimi olması dolayısıyla, eğitim ve yetişkin eğitimi ile ilgili fazla örnek sunmama rağmen birçok diğer uygulama alanlarından da örnekler sunmaya çalıştım. Nitel bir çalışmanın desenlenmesi ve uygulaması, kesinlikle, bu alanlarla yakından ilişkilidir.

Bu kitabın diğer bir özelliği de nitel bir çalışma yürütme tekniğinin basit, anlaşılır bir şekilde sunulduğu bir bölümünün olmasıdır. Nitel çalışmanın desenlenmesi, verilerin toplanması ve analiz edilmesi, araştırmanın raporlaştırılması bu süreçte yardıma ihtiyaç duyan araştırmacılara destek sağlamak için sunulan konulardır. Bu bölümlerdeki yenilikler, ikinci baskıdan beri, on yıllık süreçte yayınlanan ek kaynaklara ulaşmam, kendi araştırmam, danışmanlığını yaptığım çok sayıda nitel doktora tezi ve özellikle Güney Afrika, Singapur, Malezya ve Güney Kore'de nitel araştırma metotları üzerine yürüttüğüm sertifika programları sayesinde gerçekleşti. Öğrenenlere nitel araştırmayı anlamaları konusunda destek olmak için kendim de birtakım teknik ve stratejiler öğrendim. Bunun için, üçüncü baskıda, nitel araştırmayla ilgili deneyimlerimin yanında bu alandaki güncel literatürden de yararlandım. Nitel bir çalışma yürütme ve desenleme konusuna ilgisi olan, uygulama alanında lisansüstü eğitim gören öğrenciler ve bu metodu hâlihazırda kullanan kişiler bu kitabın hedef kitlesini oluşturmaktadır.

İÇERİK HAKKINDA

Birinci Kısım, nitel araştırma yürütme sürecini göstermek için yazılmıştır. Bu kısım, dört bölümden oluşmaktadır. Bunlar nitel

araştırmanın doğası, nitel araştırma türleri, durum çalışması, örneklem seçimini de içeren nitel çalışma planıdır. İkinci kısım veri toplama tekniklerini irdeleyen üç bölümden oluşmaktadır. Üçüncü kısımdaki üç bölüm verilerin analizi, güvenirlik, geçerlilik, etik kavramları ve sonuç raporunun yazımından oluşmaktadır. Yüksek lisans ve doktora tezinde nitel bir çalışma desenleyen öğrenciler için tasarladığım bir nitel yöntem şablonu da ekler kısmında yer almaktadır.

Birinci Bölüm, nitel çalışmaları, araştırmalar arasında konumlandırmakta, sosyoloji ve antropoloji alanındaki nitel araştırmanın kökenlerini tartışmakta, nitel araştırmanın ilk katkılarını kısaca tanımlamaktadır. Daha sonra bu bölüm, nitel araştırmanın felsefî dayanaklarını gözden geçirmektedir çünkü nitel araştırma pozitivist, eleştirel ve postmodern araştırma gelenekleriyle çatışma halindedir. Bu bölüm, ayrıca, felsefî dayanaklarından yola çıkarak nitel araştırmanın özelliklerini ve tanımını vermekte, nitel araştırma yürütmek için gerekli olan araştırmacı özellikleri ve yetilerine dair bir tartışmayla son bulmaktadır.

Yazarlar nitel araştırma türlerini çeşitli gelenek ya da yaklaşımlar içerisinde ortaya koymuşlardır. İkinci Bölüm, nitel çalışmaların yaygın olan altı türünü gözden geçirmektedir. Üzerinde durulan ilk tür, temel nitel araştırma çalışması olarak tanımladığım şeydir. Bu eğitim ve diğer uygulama alanlarında en yaygın türdür. Nitel araştırmanın diğer türleri, temel nitel çalışmanın bütün özelliklerini gösterir, fakat buna ek olarak başka bir boyuta da sahiptir. Bu bölümde tartışılan diğer türler ve kendilerine has özellikleri fenomonoloji, gömülü (örtük) kuram, etnografya, öyküsel analiz ve eleştirel nitel araştırmadır.

Durum çalışması, birçok insan tarafından farklı şekillerde kullanılan bir terimdir. Üçüncü Bölüm'ün amacı, durum çalışmasını tanımlamak ve bir araştırma problemini ele alan diğer nitel yaklaşımlardan ayırmaktır. Nitel durum çalışması program, kurum, birey, süreç ya da sosyal ögeler gibi birbirine bağlı olguların detaylı, bütüncül analizidir. Üçüncü Bölüm, nitel durum çalışmasının belirgin özelliklerini açıklamakta, durum çalışmasının türlerini tanımlamakta ve nitel durum çalışmasının sınırlılıklarını, güçlü yanlarını tekrar gözden geçirmektedir.

Önceki araştırmaları ve teorileri bilmek araştırmacıya probleme odaklanmasında ve probleme en uygun analiz yöntemini seçmesinde

yardımcı olabilir. Dördüncü Bölüm, kuramsal çerçevenin ne olduğunu açıklamakta ve ilgili alan yazının yalnızca çalışmanın kuramsal çerçevesini oluşturmada değil aynı zamanda problem cümlesini şekillendirmede katkısı olduğunu göstermeye çalışmaktadır. Problem cümlesi çalışmanın mantığını ve amacını ortaya koyar. Ayrıca, örneklem seçimi (bu bölümde ele alınan), verilerin toplanması ve analizinde isabetli kararlar verme açısından önemlidir.

Veri toplama teknikleri, ikinci kısımdaki üç bölümde ele alınmıştır. Beş, Altı ve Yedinci Bölümler nitel araştırmada kullanılan üç ana veri toplama aracını incelemektedir. Beşinci Bölüm, soruların önceden belirlendiği ve hiçbir şeyin önceden planlanmadığı tamamen serbest yapıda olan iki farklı görüşme üzerinde durmaktadır. Bir görüşmenin başarısı, görüşmeci ve soruları yanıtlayan arasındaki etkileşimin niteliğine ve görüşmecinin kaliteli sorular sorma kabiliyetine bağlıdır. Beşinci Bölüm, aynı zamanda, görüşmede toplanan verilerin nasıl değerlendirileceği ve kayıt altına alınacağını da ele almaktadır.

Araştırmacıların ilk elden bilgi edindiği gözlemler, görüşmelerden farklıdır. Altıncı Bölüm neyin gözlemleneceğini, gözlemci ve gözlenen arasındaki karşılıklı ilişkiyi, gözlemlerin alan notu hâlinde nasıl kaydedileceğini irdeler. Yedinci Bölüm, nitel araştırmanın üçüncü ana kaynağının belgeler olduğunu göstermektedir. Belge kavramı,genel anlamda, yazılı kayıtların, fiziksel izlerin, görsel verilerin ve yapay ürünlerin birleşimi olarak tanımlanmaktadır. Bazı belgeler araştırmacının isteği üzerine oluşurken çoğu ise araştırmadan bağımsız olarak ortaya çıkmakta, böylece gözlemler ve görüşmelerle kazanılan iç görüyü doğrulayan önemli bir kaynak sunmaktadır. Yedinci Bölüm birçok belge türünü, bunların nitel araştırmadaki kullanımını, veri kaynağı olarak güçlü yanlarını ve sınırlılıklarını ele almaktadır.

Nitel araştırma konulu birçok çalışma, sürecin yönetimi ve veri analizi yerine, metodun teorik tartışmasına ve veri toplamaya daha fazla ağırlık vermektedir. Nitel araştırmanın öğretimi ve yürütülmesindeki otuz yıllık deneyimim sayesinde araştırma sürecinin en zor kısmının nitel verilerin analizi olduğunu keşfettim. Kendi verilerinizin analizini yapmadan, analizin nasıl yapılacağını öğrenmenin başka bir yolunun olmadığına inanmaktayım ama yine de Sekizinci Bölüm'de nitel verilerin analizinin nasıl yapılacağını olabildiğince

açık bir şekilde anlatmaya çalıştım. Veri analizinin, veriler toplanırken, yapılmasının önemi vurgulanmıştır; bu bölümde, veri toplama sırasında yapılan analize yönelik bazı öneriler de yer almaktadır. Nitel çalışmalarda yer alan çok sayıda verinin denetimi, bu bölümde, üzerinde durulan diğer bir konudur. Burada, üzerinde durulan bir başka husus çalışmanın bölümlerini ve içeriğini oluşturmada kullanılan tümevarımsal analiz stratejisidir. Bu bölümde, ayrıca, durum çalışmalarında yaygın olan durum kapsamındaki ve durum kapsamı dışındaki analiz üzerinde duran kısa bir bölüm yer almakta; nitel veri analizinde kullanılan bilgisayar yazılımlarının rolü üzerinde durulmaktadır. Bu bölümün son kısmında, nitel araştırma türlerine özgü olan veri analizi stratejileri de gözden geçirilmiştir (fenomonoloji, öyküsel analiz).

Bütün araştırmacılar, geçerli ve güvenilir bulgular elde etme endişesi taşırlar. Dokuzuncu Bölüm, nitel araştırmada güvenilirlik ve geçerlilik kavramlarını irdelemektedir; özellikle iç geçerlik, güvenirlik ve dış geçerlik üzerinde durmakta ve bu konuların her biriyle ilgili stratejiler ile araştırmanın etik bir tutumla nasıl yürütüleceğine dair ipuçları da bu bölümde yer almaktadır. Bu bölüm, nitel araştırmada ortaya çıkması muhtemel etik ikilemlere dikkat çeken etik bölümüyle son bulmaktadır.

Bir araştırma desenleyebilen, ilgili veriyi toplayabilen ve hatta analiz edebilen birçok araştırmacı sonuçların raporlaştırılması aşamasında yetersiz kalmaktadır. Bu adım atlandığı takdirde, araştırma, alandaki bilgi birikimine çok fazla katkıda bulunmaz ya da uygulamada çok az etki yaratır. Onuncu Bölüm, nitel alanda araştırma yapanlara, araştırmalarının raporunu yazarak bu süreci tamamlamalarına yardımcı olmak için kaleme alınmıştır. Bölümün ilk yarısı raporun okuyucu kitlesinin belirlenmesi, ana fikrinin ortaya konması ve raporun ana hatlarının belirlenmesini içeren sürece ilişkin öneriler sunar. Bu bölümün geri kalanı çalışmanın unsurları ve bunların nerede yer alacağı, tanım ve analiz arasında iyi bir dengenin nasıl kurulacağı, çalışma bulgularının nasıl paylaşılacağı sorularının cevap bulacağı içerik kısmına odaklanmakta ve durum çalışması raporunun yazımında göz önünde bulundurulacak önemli noktaların tartışılmasıyla son bulmaktadır.

Son olarak Ek'te, lisansüstü öğrenciler veya yöntem kısmını yazan ya da nitel araştırma çalışması öneri sürecinde olanlar için

hazırladığım şablon sunulmaktadır. Bu şablon, araştırmada metot bölümünü oluşturan kısımların bir taslağı niteliğindedir ve her bir kısmın neyi içermesi gerektiğini açıklamaktadır. Bu taslağın değiştirilmiş hâli, kabul edilmiş bir nitel araştırma önerisinin, metot kısmı için de kullanılabilir.

TEŞEKKÜRLER

Üçüncü baskının yeniden düzenlenmesi konusunda beni güdüleyen ve bana yardım eden kişiler başta olmak üzere, kitabın bu baskısına katkıda bulunan herkese teşekkür ederim. Özellikle, dünyanın farklı yerlerinden gelip nitel araştırma konulu atölye çalışmalarına katılanlara teşekkür etmek isterim. Katılımcıların yönelttiği kaliteli sorular ve yürütülen pilot uygulamalar düşüncelerime kesinlik kazandırmıştır. Düşüncelerimdeki bu değişiklik kitabın bölümlerine de yansımıştır. Süreç boyunca benimle birlikte çalışan doktora öğrencilerime teşekkür ederim. Geçirdiğimiz süreci aydınlatmak için örneklerimi tezlerden seçtim. Aynı zamanda bölümümdeki personele ve yetişkin eğitimi programında doktora yapan SeonJoo Kim'e, taslağı basıma hazır hâle getirirken teknik anlamda verdikleri destek için teşekkür ederim.

Athens, Georgia — Sharan B. Merriam

Türkçe Çeviriye Ön Söz

Nitel Araştırma, son çeyrek yüzyılda üzerinde çok durulan bir konu olmuştur. Türkiye'de nitel araştırma yöntemlerini kullanan araştırmacıların sayısı her geçen gün artmaktadır. Bir başka ifadeyle Türkiye'de nicel araştırmalar kadar nitel araştırmalar da önemli hâle gelmiş bulunmaktadır. Türkiye'de yapılan nicel ve nitel araştırmalar nicelik yönünden diğer ülkelerden geri olmamasına rağmen; *ontolojik, epistemolojik* ve *metodolojik* açılardan bazı problemlerin olduğu konu ile ilgili yapılan araştırmalarda dile getirilen bir husustur.

Araştırmacıların, nitel çalışmaların desenlenmesinden sonuçlandırılmasına kadar olan süreçte, çalışma yaptığı konuyla ilgili etraflı teorik bir bilgi birikimine ve bakış açısına sahip olması gerekmektedir. Bir başka ifade ile nitel araştırmalarda dikkat edilmesi gereken en önemli başlangıç noktası, araştırmacının araştıracağı konu ile ilgili teorik ve felsefî arka plan hakkındaki kavramsal bilgisidir. Nitel çalışmalarda, araştırmacının araştırmak istediği konu ve bağlam hakkında zengin bilgi sahibi olması, araştırma sürecini kolaylaştıracak en önemli husustur. Bu kitabın yazarı, nitel araştırma yöntemleri konusunda yetkin olmasına rağmen; içinde yetiştiği kültür açısından olgu ve olayları incelemektedir. Türkiye kültür ve toplum yapısı itibariyle diğer toplumlardan oldukça farklıdır. Bu açıdan, araştırmacıların araştırmak istediği bağlam ve kültür hakkında önceden kapsamlı bilgiye sahip olması, araştırma sürecini ve yönetimini oldukça kolaylaştıracaktır.

Çeviri oldukça zor bir iştir. Türkiye'de bu ve benzeri çevirilerde karşılaşılan en önemli sorunların başında *kavram kargaşası* ve *bağlam sorunu* gelmektedir. Türkiye'deki araştırmacıların *kavramlaştırma* konusunda kafa yormaları gerekmektedir. Bu kitap, bu yönüyle hatadan arınmış değildir. Okuyucuların yapacağı düzeltme ve kavram önerileri çevirinin daha sonraki baskılarının mükemmelleşmesine katkı sağlayacaktır. Son olarak bu çevirinin yapılmasına katkı veren bütün meslektaşlarıma ve Nobel Akademik Yayıncılık çalışanlarına teşekkürü bir borç bilirim.

Prof. Dr. Selahattin Turan
Bursa Uludağ Üniversitesii

Yazar Hakkında Bilgi

Sharan B. Merriam, Georgia Üniversitesinde yetişkin eğitimi profesörüdür. Adı geçen üniversitede, nitel araştırma yöntemleri ile ilgili lisansüstü dersler vermekte ve lisansüstü öğrencilerin çalışmalarına danışmanlık yapmaktadır. İngiliz edebiyatı alanındaki lisans eğitimini, Drew Üniversitesinde (1965), İngilizce eğitimi alanındaki yüksek lisansını, Ohio Üniversitesinde (1971) ve yetişkin eğitimi alanındaki doktorasını Rutgers Üniversitesinde (1978) tamamlamıştır. Georgia Üniversitesine gelmeden önce North Illinois Üniversitesi, Virginia Politeknik Enstitüsü ve Devlet Üniversitesinde çalışmıştır.

Merriam'in asıl çalışma alanı, yetişkin eğitimi ve nitel araştırma yöntemleridir. Yıllık olarak düzenlenen Kuzey Amerika Yetişkin Eğitimi Araştırma Konferansı, Georgia Üniversitesindeki Eğitimde Nitel Araştırma Konferansı'ndaki çeşitli komisyonlara ve Yetişkin Eğitimi Profesörleri Komisyonuna başkanlık etmiştir. Beş yıl boyunca, üç ayda bir yayımlanan, *Yetişkin Eğitimi* dergisinde, Yaşam Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitiminde Profesyonel Uygulamalar gibi kitap serilerinde editör yardımcısı olarak görev almıştır. Dört kitabıyla Cyril O. Houle Yetişkin Eğitimi Edebiyat ödülünü kazanmıştır. Birçok kitabı Çince, Korece, Japonca ve Fransızcaya çevrilmiştir. En son yayınları *Yetişkinlikte Öğrenme* (3. Baskı, Rosemary Caffarelle ve Lisa Baumgartner'le beraber, 2007), *Öğrenme ve Bilmeye Yönelik Batılılaşmamış Bakış Açıları* (2007) ve *Yetişkin Öğrenme Teorisi*dir (2008).

Yetişkin eğitimi alanına yapmış olduğu önemli katkılar sayesinde Merriam, Yetişkin Eğitimi ve Sürekli Eğitim Onur Lisesinde göreve başlamıştır, Yetişkin Eğitimi ve Sürekli Eğitim Kariyeri Başarı Ödülü'nü alan ilk kişi olmuştur. Brezilya, Güney Afrika ülkeleri, Güneydoğu Asya, Orta Doğu ve Avrupa'yı içine alan deniz aşırı ül-

keler ile Kuzey Amerika boyunca sürekli olarak yetişkin eğitimi ve nitel araştırma konulu çalışma atölyelerini ve seminerleri yürütmüştür. 1988 yılında, Malezya'da kıdemli Fulbright araştırmacısı olarak, 2006 yılında ise Kuzey Kore'de misafir öğretim üyesi olarak görev yapmıştır.

İÇİNDEKİLER

	Ön Söz	v
	Türkçe Çeviriye Ön Söz	xi
	Yazar Hakkında Bilgi	xiii
KISIM BİR: NİTEL ARAŞTIRMANIN DESENLENMESİ		**1**
1	Nitel Araştırma Nedir?	3
2	Nitel Araştırma Türleri	21
3	Nitel Vaka (Durum) Çalışması	39
4	Araştırmanın Desenlenmesi ve Örneklem Seçimi	55
KISIM İKİ: NİTEL VERİLERİN TOPLANMASI		**83**
5	Görüşmelerin Etkin Yönetimi	85
6	Dikkatli Bir Gözlemci Olmak	111
7	Dokümanlardan Verilerin Toplanması	131
KISIM ÜÇ: NİTEL VERİLERİN ANALİZİ VE RAPORLANMASI		**157**
8	Nitel Verilerin Analizi	161
9	Nitel Araştırmalarda Geçerlik, Güvenirlik ve Etik	199
10	Nitel Araştırma Raporunun Yazılması	229
	Ek: Bir Nitel Araştırma Çalışmasının Yöntem Bölümü	257
	Kaynakça	263
	İsim Dizini	277
	Konu Dizini	285